

การวิเคราะห์ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย
ผ่านสื่อสารสนเทศออนไลน์¹

**An Analysis of the Needs of Persons with Chinese Proficiency in Thai Labor Market
through Online Information**

ปิยนารถ ปิยสาธิต (Piyantart Piyasatit)²

Received: July 30, 2021

Revised: October 17, 2021

Accepted: November 04, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณสมบัติพื้นฐานของบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย เพื่อวิเคราะห์ลักษณะความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทยโดยภาพรวม จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม สายงาน ขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบของงานในแต่ละอาชีพ โดยศึกษาจากข้อมูลประกาศรับสมัครบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในสื่อสมัครงานออนไลน์ที่นิยมในประเทศไทย ทั้งหมด 5 เว็บไซต์ รวม 519 ประกาศ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS Statistics ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้สมัครงานที่มีสัญชาติไทย อายุ 21 – 30 ปี วุฒิการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรี และไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์การทำงาน เป็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานไทยมากที่สุด กลุ่มที่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนมากที่สุด คือกลุ่มธุรกิจบริการและกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม โดยเฉพาะกลุ่มสายงานล่ามแปล สายงานธุรการหรือประสานงาน และสายงานขาย ถึงแม้ว่าขอบเขตหน้าที่ของบุคลากรในแต่ละสายงานมีความแตกต่างกัน แต่หน้าที่ประสานงาน จัดเตรียมเอกสาร และแปลเอกสารต่างก็เป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญมากในแต่ละอาชีพสำหรับทักษะทางภาษา แต่ละสายงานอาจมีการเน้นทักษะใดทักษะหนึ่งมากที่สุด อย่างไรก็ตามทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ต่างก็เป็นทักษะจำเป็นที่ใช้ในการสื่อสาร การสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน ระดับ HSK 5 รวมไปถึงความสามารถทางสื่อเทคโนโลยี โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานคือคุณสมบัติที่ผู้สำเร็จการศึกษาพึงมี เพื่อที่จะมีความพร้อมสำหรับการทำงานในยุคศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: ความต้องการ บุคลากร ภาษาจีน ตลาดแรงงานไทย สารสนเทศออนไลน์

Abstract

¹บทความวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (This research article was funded by School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management)

²สาขาวิชาการสอนภาษาจีน คณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (Teaching Chinese Language Program, School of Creative Educational Management, Panyapiwat Institute of Management) E-mail: piyanartpiy@pim.ac.th

The objectives of this research are to analyze the basic qualifications of persons who are proficient in Chinese in Thai labor market; to analyze the needs of persons who are proficient in Chinese in Thai labor market by classifying them into industry groups, functional areas and scope of duties of job applicants. This research's study was based on the information of persons with Chinese proficiency recruitment through 5 popular online job information in Thailand, totaling 519 announcements, used the checklist tool and analyzes the data by using SPSS Statistics program. The results of the research showed that job applicants who had Thai citizenship, aged between 21 and 31, earned bachelor's degree, and had no working experience were the most in-demand qualifications for the recruitment in the Thai labor market. The service business and industrial products business had the highest demand for the persons with Chinese proficiency, especially the interpreters/translators, administrators/coordinators, and sales. Although the scope of duties of personnel in each line of work was different, coordinating, preparing documents, and translating documents were all considerable functions in each profession. In the aspect of language skills, each profession might have the most emphasis on one skill, nevertheless, listening, speaking, reading and writing skills were essential skills for communication. Moreover, the Chinese Proficiency Test (HSK Level 5), the abilities of media, technology and basic computer programs were capabilities that candidates should have in order to be ready for work in the 21st century.

Keyword: Needs, Person, Chinese, Thai Labor Market, Online Information

บทนำ

การเติบโตของเศรษฐกิจจีนทำให้เกิดความร่วมมือทางการค้ากับนานาประเทศโดยเฉพาะในทวีปเอเชีย ส่งผลให้ภาษาจีนในแต่ละภูมิภาคได้รับความนิยมมากขึ้น นอกจากนี้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่ล้นหลามไปแต่ละประเทศประกอบกับการลงทุนของจีนทำให้แต่ละประเทศมีความต้องการในการเรียนรู้ภาษาจีนเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งในประเทศไทยก็มีความต้องการบุคลากรทางภาษาจีนเช่นเดียวกัน โดยเห็นได้จากสถาบันอุดมศึกษามีการเปิดสอนรายวิชาภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น การเปิดสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนธุรกิจ ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว ภาษาจีนเพื่องานบริการ ภาษาจีนเพื่องานโรงแรม และภาษาจีนเพื่องานบริการทางการแพทย์ เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการบุคลากรทางด้านธุรกิจ

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อคุณภาพบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษาจีนพบว่าในด้านหลักสูตรปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรการสอนภาษาจีนมีจำนวนเพิ่มขึ้นน้อยมาก และหลักสูตรที่เปิดสอนเดิมได้พัฒนาหลักสูตรเป็นวิชาเอก โทและเลือกเสรี ส่วนชื่อหลักสูตรแม้ว่าใช้ชื่อหลักสูตรภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่ แต่มีแนวโน้มเป็นหลักสูตรด้านสายวิชาซีพามากขึ้น (Wasinanon, 2016) นอกจากนี้จากงานวิจัยของ Jirapas (2007) ทำให้ทราบว่ามหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำนวนมากเปิดสอนภาษาจีนเป็นวิชาเอกและวิชาโท โดยการจัดการเรียนการสอนจากอดีตจนถึงปัจจุบันต่างมีความคาดหวังเดียวกันคือทำอย่างไรจึงจะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เข้าสู่สังคมแรงงาน และผลงานวิจัยนี้ก็ยังพบว่าในทางปฏิบัติแล้วบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาของไทยมีศักยภาพทางการใช้ทักษะภาษาจีนยังมีข้อจำกัดอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านการพูด การฟัง โดยเฉพาะทักษะการเขียนยังคงไม่เพียงพอต่อความต้องการขององค์กรหรือบริษัทผู้ใช้แรงงานเท่าใดนัก ทั้งนี้บัณฑิตที่มีพื้นฐานไม่ดีพอมักจะต้องอาศัยความจำแนกกับความอดทนเรียนรู้ทักษะในการทำงานเป็นเวลาหลายปีจนกว่าจะเกิดความเชี่ยวชาญในทักษะการทำงานและการใช้ภาษาจีน

จากประเด็นข้างต้นที่ได้กล่าวมานั้น ตลอดจนความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตที่เป็นสื่อกลางระหว่างองค์กรและผู้ให้บริการ การสมัครงานผ่านสื่อสารสนเทศออนไลน์ทำให้องค์กรสามารถจัดหา ติดตาม วิเคราะห์ และว่าจ้างพนักงานใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Weiser, 2020) ทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้สึกระงับในประเด็นหรือสภาพของปัญหาความพร้อมของบัณฑิตเมื่อเข้าสู่โลกของการทำงาน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจวิเคราะห์ความต้องการบุคลากรที่มี

ความสามารถทางด้านภาษาจีนผ่านสื่อสารสนเทศออนไลน์ เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการให้ความกระจ่างและเป็นการประเมินความเป็นไปได้เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรหรือการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานในแต่ละยุคสมัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์คุณสมบัติพื้นฐานของบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทยโดยภาพรวม จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม สายงาน ขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบของงานในแต่ละอาชีพ

ทบทวนวรรณกรรม

ในการออกแบบหลักสูตร การกำหนดหัวข้อหรือเนื้อหาของรายวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานไทยนั้นจำเป็นต้องมีการนำเอาทฤษฎีการออกแบบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นวัตถุประสงค์ หรือที่เรียกกันว่าทฤษฎี ESP (English for Specific Purposes) และทฤษฎีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) มาใช้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ทฤษฎี ESP (English for Specific Purposes)

ทฤษฎี ESP (English for Specific Purposes) คือ รายวิชาที่สอนภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งมีลักษณะดังที่ Hutchinson, Waters & Swan (1987) กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนซึ่งอาจจะเป็นความต้องการที่แตกต่างกันเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่ม ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนนั้นสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน การออกแบบการเรียนการสอนของวิชาที่เป็นภาษาต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะตามแนวคิดทฤษฎี ESP ควรจะยึดหลักการการเน้นผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์ความต้องการเป้าหมาย (Target Needs) และการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ (Learning Needs) สำหรับการวิเคราะห์ความต้องการเป้าหมาย มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเป้าหมายการเรียนรู้ ระดับภาษา ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่ผู้เรียนอาจจะต้องประสบและพบเจอ และสถานการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้การสอนวิชาภาษาต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์นี้จะต้องเน้นทักษะทางภาษาเป็นหัวใจสำคัญ หัวใจของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะคือทักษะทางภาษา ไม่ใช่ความรู้เฉพาะทางของด้านนั้น ๆ โดยให้มองว่าเป็นการสอนภาษาต่างประเทศโดยใช้เนื้อหาเฉพาะทางเป็นสื่อกลางซึ่งในบทความนี้จะเน้นหลักการวิเคราะห์ความต้องการเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์สถานการณ์เป้าหมายที่ผู้เรียนจะต้องประสบพบเจอในการประกอบอาชีพในอนาคต

2. ทฤษฎีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis)

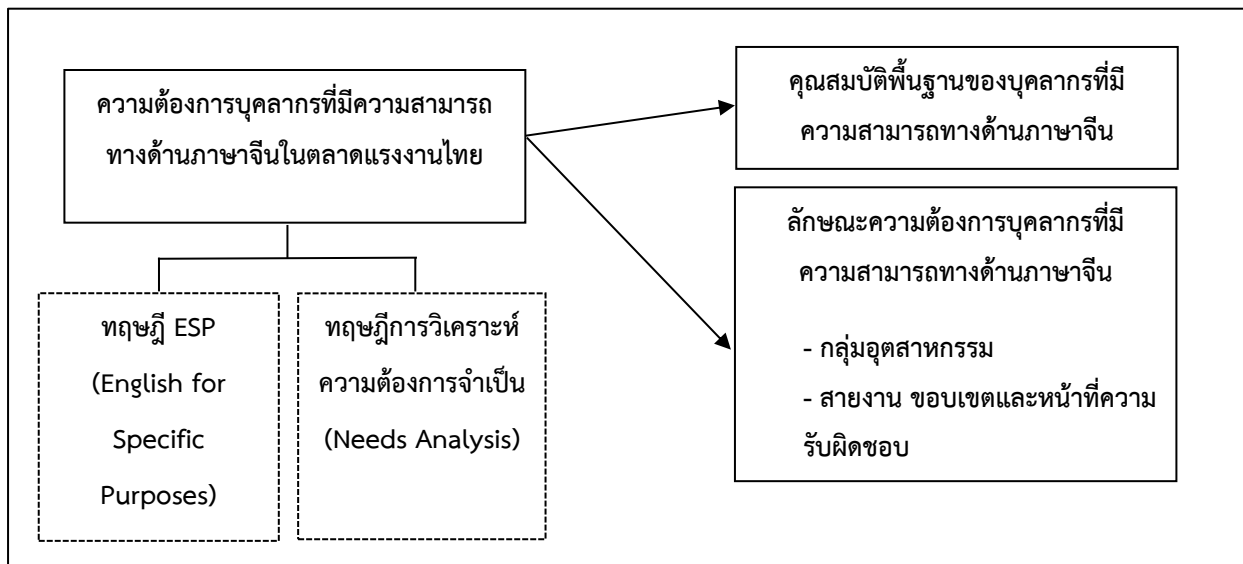
Dudley-Evans & St John (1998) ได้กล่าวไว้ว่าการวิเคราะห์ความต้องการคือแนวทางการกำหนดว่าในรายวิชานั้นจะเรียนอะไรและจะสอนอะไร ซึ่งกระบวนการวิเคราะห์ความต้องการนี้คือการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอัตวิสัยและกาววิสัยอย่างเป็นระบบ ดังที่ทราบข้างต้นแล้วว่าหัวใจสำคัญในการออกแบบการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะนั้นควรดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการ ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์เป้าหมาย (Target Needs) และการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ (Learning Needs) ซึ่ง Johns (1991) เห็นว่าการวิเคราะห์ความต้องการเป็นเงื่อนไขแรกในการรับประกันผลการเรียนการสอนและยังเป็นหลักฐานอ้างอิงในการจัดทำเล่มหลักสูตร การเขียนการเรียนการสอน และการเขียนตำราอีกด้วย กระบวนการนี้สามารถกระทำด้วยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการเก็บแบบสอบถาม เป็นต้น

เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงลักษณะของผู้เรียนที่ต้องแสดงออกมาเมื่ออยู่ในสถานการณ์เป้าหมาย และเพื่อทราบให้แน่ชัดถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่ผู้เรียนอาจจะพบเจอในระหว่างการเรียนรู้ รวมไปถึงสถานการณ์ที่จะต้องพบเจอ โดยวัตถุประสงค์ของกระบวนการนี้คือการระบุว่าจะให้ความช่วยเหลือและฝึกฝนผู้เรียนในด้านใด (Dan Shengjiang, 2012)

การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (Present Situation Analysis) และการวิเคราะห์สถานการณ์เป้าหมาย (Target Situation Analysis) ในบริบทการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน คือการวิเคราะห์ระดับภาษา ความรู้เฉพาะทาง แรงกระตุ้นในการเรียนรู้ในสภาพปัจจุบัน รวมไปถึงรูปแบบการเรียนรู้ในอดีต และความคาดหวังและความปรารถนาในการเรียนรู้ในลำดับต่อไป ซึ่งสามารถเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การวิเคราะห์ความต้องการผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นหลัก (Learner - centered Analysis) ส่วนการวิเคราะห์สถานการณ์เป้าหมาย (Target Situation Analysis) คือการวิเคราะห์เงื่อนไขที่ผู้เรียนจะต้องเจอในสภาพแวดล้อม และสถานการณ์การทำงานในอนาคต และยังรวมถึงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อความต้องการพิเศษเหล่านี้ การวิเคราะห์เช่นนี้คือการเน้นเอาสถานการณ์เป้าหมายเป็นหัวใจสำคัญ (Target - centered Analysis) (Bloor, 1984)

Chokdeemeesuk (2015) ได้กล่าวในบทความว่า มหาวิทยาลัยเอกชนใช้เกณฑ์ความต้องการของตลาดและเกณฑ์ความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักในการเปิดหลักสูตรภาษาจีน ดังนั้น มหาวิทยาลัยหลายแห่งมีการเปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น หลักสูตรภาษาจีนธุรกิจ หลักสูตรภาษาจีนสำหรับการสื่อสารธุรกิจ เป็นต้น ดังนั้นในลักษณะหลักสูตรเช่นนี้มักใช้ความต้องการทางอาชีพเป็นเป้าหมายในการออกแบบการเรียนการสอน รวมไปถึงการออกแบบหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานปัจจุบัน ดังนั้นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการออกแบบการเรียนการสอนก็คือการวิเคราะห์สถานการณ์เป้าหมาย ซึ่งในบทความนี้จะวิเคราะห์จากประกาศรับสมัครงานผ่านช่องทางสื่อสารสนเทศออนไลน์ เพื่อศึกษากิจกรรมที่พบเจอในสถานการณ์การทำงานและการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนที่จะใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

- การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 แหล่ง คือ
  - แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากเอกสารบทความวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ โดยคัดเลือกประกาศรับสมัครงาน ทั้งหมด 5 เว็บไซต์
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ประกาศรับสมัครงาน ที่นิยมในประเทศไทย ทั้งหมด 5 เว็บไซต์ ได้แก่ 1) JOBTTHAI (<https://www.jobthai.com>) 2) TH.JOUBLE (<https://th.jooble.org>) 3) JOBBKK (<https://www.jobbkk.com>) 4) JOBTTH (<https://www.jobth.com>) และ 5) TH.JOBSDB (<https://th.jobsdb.com/th>) จำนวนทั้งหมด 519 ประกาศ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 จนถึง วันที่ 30 กรกฎาคม 2563
- เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยศึกษาจากข้อมูลประกาศรับสมัครบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในสื่อสมัครงานออนไลน์ และศึกษาแนวคิดทฤษฎี ESP (English for specific Purpose) และ ทฤษฎีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) เพื่อใช้ในการอธิบายความต้องการบุคลากรทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย ผู้วิจัยนำข้อมูลได้จากการสืบค้นจากคำว่า “งานภาษาจีน” ในเว็บไซต์ประกาศรับสมัครงาน จากนั้นจัดทำและลงรหัสโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ประกอบด้วย ชื่อบริษัท จังหวัดที่ทำงาน กลุ่มอุตสาหกรรม สายงาน ตำแหน่ง และหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ รวมไปถึงคุณสมบัติของผู้สมัคร เช่น สัญชาติ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน การศึกษา ทักษะทางภาษา เป็นต้น
- การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรม SPSS Statistics (Version 22) ในการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ข้อมูลความถี่และค่าร้อยละ จากนั้นผู้วิจัยประมวลผลควบคู่กับข้อมูลที่ได้รับจากข้อมูลทุติยภูมิ นำมาวิเคราะห์สถานการณ์การใช้ภาษาจีนของผู้สมัคร โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาจีนในการประกอบกิจกรรม การเตรียมตัวเพื่อทำงานในสายงานนั้น ๆ และทักษะทางภาษาที่เกี่ยวข้อง เน้นการพรรณนาวิเคราะห์ตามหลักเหตุผล ลดทอนขนาดข้อมูล จัดทำให้เป็นระบบตรวจสอบสมมติฐานและทฤษฎี และเขียนรายงานการวิจัยและผลการศึกษาระดับปริญญาโทโดยแยกตามวัตถุประสงค์การศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่ามีทั้งหมด 519 ประกาศ จากทั้งหมด 5 เว็บไซต์หลัก ประกอบด้วย

ตารางที่ 1 ที่มาเว็บไซต์และจำนวนประกาศรับสมัครงานที่ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีน

เว็บไซต์	จำนวน	ร้อยละ
JOBTTHAI (https://www.jobthai.com)	146	28.13
TH.JOUBLE (https://th.jooble.org)	127	24.47
JOBBKK (https://www.jobbkk.com)	121	23.31
JOBTTH (https://www.jobth.com)	108	20.81
TH.JOBSDB (https://th.jobsdb.com/th)	17	3.28
รวม	519	100.00

ผลการศึกษาพื้นที่ที่มีการประกาศรับสมัครงานด้านภาษาจีนมากที่สุดโดยแบ่งตามจังหวัดที่ปฏิบัติงานพบว่า มีทั้งหมด 27 จังหวัด แต่บางประกาศสมัครงานก็มีความต้องการในหลายจังหวัด ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีความต้องการ

บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนสูงสุด (279 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 53.76) รองลงมาคือระยอง (38 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 7.32) ชลบุรีและนนทบุรี (33 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 6.36) ตามลำดับ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีจำนวนความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนบ้างเล็กน้อยตามจังหวัดใหญ่ในแต่ละภูมิภาค จะเห็นว่า ณ ปัจจุบัน กรุงเทพฯ ก็ยังคงเป็นจังหวัดที่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การเก็บข้อมูลด้านคุณสมบัติพื้นฐานที่ประกอบด้วย สัญชาติ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาประสบการณ์ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทักษะภาษาจีน และ 2) การเก็บข้อมูลด้านลักษณะความต้องการที่ประกาศรับสมัคร โดยผลการสำรวจของส่วนนี้จะทำให้ทราบถึงความต้องการ บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในแต่ละประเภทอุตสาหกรรม สายงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ รวมไปถึงความสามารถทางด้านทักษะความรู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ด้านคุณสมบัติพื้นฐานของบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย

จากคุณสมบัติพื้นฐานด้านสัญชาติ พบว่ามีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีน เป็นผู้มีสัญชาติไทย คิดเป็นร้อยละ 84.09 รองลงมาคือสัญชาติไทยหรือจีน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และสัญชาติจีน คิดเป็นร้อยละ 6.82 สำหรับคุณสมบัติด้านอายุสามารถแบ่งเป็น 4 ช่วงอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่า 21 ปี กลุ่มอายุ 21-30 ปี กลุ่มอายุ 31-40 ปี และกลุ่มอายุมากกว่า 40 ปี โดยกลุ่มอายุ 21-30 ปีเป็นกลุ่มอายุที่พบในประกาศรับสมัครงานในสื่อสารสนเทศออนไลน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.49

สำหรับคุณสมบัติทางด้านวุฒิการศึกษาขั้นต่ำของบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนที่ประกาศรับสมัคร มีทั้งหมด 8 ประเภท ได้แก่ วุฒิประถมศึกษา วุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วุฒิปริญญาตรี วุฒิปริญญาโท และวุฒิปริญญาเอก พบว่าวุฒิปริญญาตรีเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่บริษัทส่วนใหญ่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 75.62 รองลงมาคือ วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 12.88 และวุฒิปประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 6.30

ในส่วนของคุณสมบัติทางประสบการณ์ทำงานของผู้สมัครที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีน พบว่ากว่าร้อยละ 74.37 ไม่มีการระบุจำนวนประสบการณ์การทำงาน แสดงให้เห็นว่า บริษัทส่วนใหญ่ให้ออกสกับนักศึกษาจบใหม่ นอกจากนี้คุณสมบัติด้านการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ก็ยังคงเป็นคุณสมบัติหลักที่แต่ละอาชีพและองค์กรต้องการ จากการสำรวจพบว่าผู้สมัครจำเป็นต้องมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น ชุดโปรแกรมสำนักงาน (Microsoft Office: MS Word, MS PowerPoint, MS Excel) และอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 89.95 โปรแกรมเฉพาะทาง เช่น Adobe Photoshop (Ps), Express, SAP, Adobe Illustrator (Ai), Microsoft Access, Adobe After Effects (Ae), Final Cut, SEO ร้อยละ 10.05

นอกจากนี้ การสอบวัดระดับภาษาจีนของผู้สมัครก็ยังคงเป็นคุณสมบัติที่หลายองค์กรมีความต้องการแตกต่างกันออกไป จากการศึกษาพบว่า ผู้สมัครจำเป็นต้องมีผลสอบวัดระดับภาษาจีนที่กำหนด รวม 66 ประกาศ จากทั้งหมด 519 ประกาศ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.72 โดยผลสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 5 เป็นระดับที่ต้องการมากที่สุด (37 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 56.06) รองลงมาคือ HSK ระดับ 4 (22 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 33.33) ซึ่งองค์กรส่วนใหญ่ไม่ได้มีการระบุชัดเจนว่าจะมีสาเหตุมาจากผู้สมัครบางคนไม่เคยสอบ แต่มีความสามารถภาษาจีนเพียงพอในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า ทักษะภาษาจีนทางการสื่อสาร เป็นทักษะที่มีความต้องการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.56 รองลงมาคือทักษะการพูด ทักษะการเขียน ทักษะการอ่าน ซึ่งมีความถี่ไม่แตกต่างกันนัก คิดเป็นร้อยละ 18.89 18.11 และ 18.00 ตามลำดับ

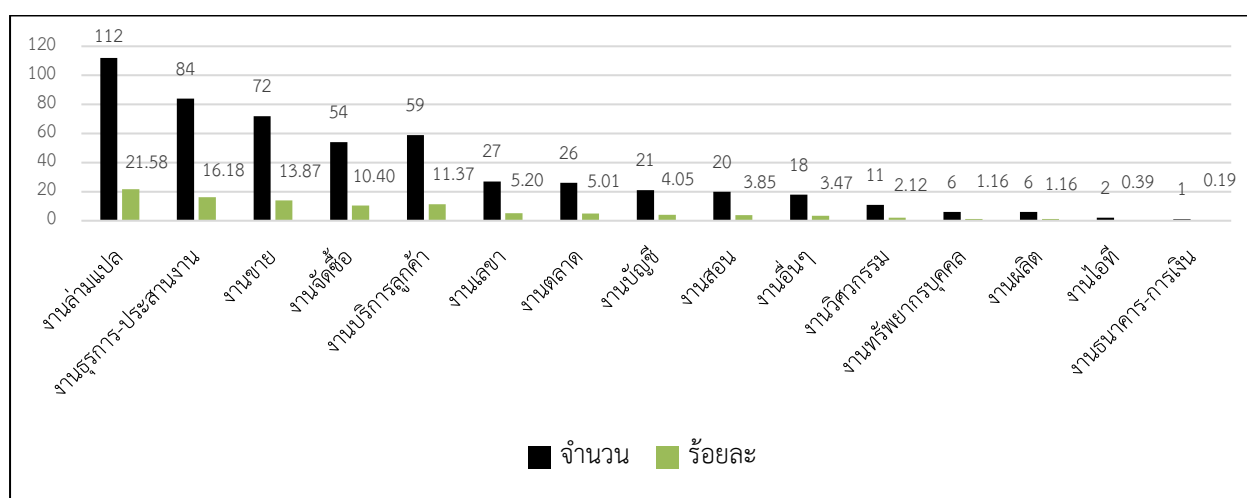
2. ด้านลักษณะความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย

เนื่องจากสายงานเดียวกันแต่ลักษณะประเภทธุรกิจแตกต่างกันก็อาจมีผลต่อทักษะทางภาษาที่ใช้ในการทำงาน รวมไปถึงบริบทของภาษาทั้งในด้านทักษะการพูด ฟัง อ่าน และเขียนนั้นอาจมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยอ้างอิงหลักเกณฑ์การจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและคำอธิบายธุรกิจของ The Stock Exchange of Thailand (2020) เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการเปรียบเทียบ โดยแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีน

ตารางที่ 2 จำนวนประกาศรับสมัครงานโดยแบ่งตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม

ลำดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1	บริการ	190	36.61
2	สินค้าอุตสาหกรรม	129	24.86
3	สินค้าอุปโภคบริโภค	80	15.41
4	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	40	7.71
5	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	38	7.32
6	เทคโนโลยี	34	6.55
7	ธุรกิจการเงิน	5	0.96
8	ทรัพยากร	3	0.58
	รวม	519	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีน โดยกลุ่มบริการเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนมากที่สุด (190 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 36.61) รองลงมาคือกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (129 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 24.86) กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (80 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 15.41) กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (40 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 7.71) กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (38 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 7.32) กลุ่มเทคโนโลยี (34 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 6.55) กลุ่มธุรกิจการเงิน (5 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 0.96) และกลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนน้อยที่สุด (3 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 0.58)

ภาพประกอบ 2 จำนวนประกาศรับสมัครงานโดยแบ่งตามประเภทสายงาน

จากผล 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ยังสามารถแบ่งออกเป็น 15 สายงานที่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีน ได้แก่ งานล่ามแปล งานธุรการ-ประสานงาน งานการขาย งานบริการลูกค้า งานจัดซื้อ งานเลขานุการ งานการตลาด งานบัญชี งานสอน งานอื่น ๆ งานวิศวกรรม งานทรัพยากรบุคคล งานผลิต งานไอที งานธนาคาร-การเงิน จากผลข้างต้น 3 สายงานที่มีความต้องการบุคลากรจีนมากที่สุดคือ งานล่ามแปล (112 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 21.58) สองอันดับต่อมาคืองานธุรการ-ประสานงาน (84 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 16.18) และงานขาย (72 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 13.87) อย่างไรก็ตามงานธนาคาร-การเงินเป็นสายงานที่มีความต้องการบุคลากรจีนน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสายงานทั้งหมด (1 ประกาศ คิดเป็นร้อยละ 0.19)

ขอบเขตและหน้าที่การทำงานเป็นการบ่งชี้ว่าอาชีพนั้นใช้ภาษาจีนเพื่อทำหน้าที่อะไร และมีกิจกรรมการใช้ภาษาจีนในลักษณะใด ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงทักษะภาษาจีนที่จำเป็นจะต้องมี ดังตารางสรุปขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบของ 15 สายงานและทักษะภาษาจีนที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3 ขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบของ 15 สายงานและทักษะภาษาจีนที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	สายงาน	ขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบ	ทักษะภาษาจีน	
1	งานล่ามแปล	- แปลเอกสาร - จัดเตรียมเอกสาร - ประสานงาน	- ดูแลลูกค้า - แนะนำสินค้าผลิตภัณฑ์ - รับผิดชอบการจัดซื้อหรือขายสินค้า	- ทักษะการแปล* - ทักษะการอ่าน - เขียน* - ทักษะการพูด
2	งานธุรการ - ประสานงาน	- จัดเตรียมเอกสาร - แปลเอกสาร - ดูแลและพบปะลูกค้า - รับผิดชอบการจัดซื้อหรือขายสินค้า - ทำสื่อโฆษณา	- รับผิดชอบการควบคุมหรือตรวจสอบ - โปรโมชันสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของบริษัท - รับผิดชอบการติดตามสินค้า	- ทักษะการฟัง - พูด* - ทักษะการอ่าน - ทักษะการแปล
3	งานขาย	- รับผิดชอบการจัดซื้อหรือขายสินค้า - ประสานงาน - ดูแลและพบปะลูกค้า - แนะนำสินค้าผลิตภัณฑ์	- ทำสื่อโฆษณา - วางแผนการตลาดหรืองานขาย - ดูแลสต็อกสินค้า - รับผิดชอบการติดตามสินค้า	- ทักษะการอ่าน - ทักษะการฟัง - พูด
4	งานบริการลูกค้า	- พบปะ ต้อนรับและดูแลลูกค้า	- ประสานงาน - จัดเตรียมเอกสาร	- ทักษะการฟัง - พูด* - ทักษะการอ่าน
5	งานจัดซื้อ	- ประสานงาน - จัดเตรียมเอกสาร - รับผิดชอบการจัดซื้อหรือขายสินค้า - วางแผนงานตลาดหรืองานขาย	- แปลเอกสาร - ดูแลลูกค้า - ต้อนรับและพบปะลูกค้า	- ทักษะการอ่าน* - ทักษะการเขียน
6	งานเลขานุการ	- ประสานงาน	- แปลเอกสาร	- ทักษะการฟัง - พูด*

ลำดับ	สายงาน	ขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบ	ทักษะภาษาจีน
		- จัดเตรียมเอกสาร - ดูแลและต้อนรับลูกค้า	- ทักษะการอ่าน - ทักษะการแปล
7	งานตลาด	- ประสานงาน - จัดเตรียมเอกสาร - กิจกรรมด้านการตลาด เช่น แนะนำสินค้าหรือวางแผนทำ สื่อ กำหนดกลยุทธ์ ผลิตภัณฑ์ ของบริษัท (ใช้ภาษาไทยบ้าง)	- รับผิดชอบการจัดซื้อและขาย สินค้า - พบปะ ต้อนรับและดูแลลูกค้า - รับผิดชอบการจัดซื้อหรือขาย สินค้า - ทักษะการฟัง - พูด - ทักษะการอ่าน - เขียน - ทักษะการแปล
8	งานบัญชี	- ประสานงาน - รับผิดชอบการควบคุมหรือ ตรวจสอบ	- จัดเตรียมเอกสาร - ทักษะการฟัง - พูด - ทักษะการอ่าน - เขียน
9	งานสอน	- จัดการเรียนการสอน - ดูแลส่วนงานบริหาร (ใช้ภาษาไทย)	- จัดเตรียมเอกสาร - รับผิดชอบหลักสูตร - ทักษะการฟัง - พูด
10	งานอื่นๆ	- แปลเอกสาร - ประสานงาน - จัดเตรียมเอกสาร - ดูแลสต็อกสินค้า - รับผิดชอบการควบคุมหรือ ตรวจสอบ	- วางแผนงานตลาดหรืองาน ขาย - แนะนำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ของบริษัท - ทักษะการฟัง - พูด - ทักษะการอ่าน - เขียน
11	งานวิศวกรรม	- แปลเอกสาร - ประสานงาน	- รับผิดชอบการควบคุมหรือ ตรวจสอบ - ทักษะการฟัง - พูด - ทักษะการอ่าน - เขียน
12	งานทรัพยากรบุคคล	- จัดเตรียมเอกสาร - ประสานงาน - คัดบุคลากร - รับผิดชอบใบอนุญาตต่าง ตัวและจ่ายเงินเดือน - จัดอบรม	- แปลเอกสาร - กำหนดกลยุทธ์ และ รับผิดชอบการควบคุมหรือ ตรวจสอบ - รับผิดชอบการจัดซื้อหรือ ขายสินค้า - ทักษะการฟัง - พูด - ทักษะการอ่าน - เขียน
13	งานผลิต	- จัดเตรียมเอกสาร - ประสานงาน - รับผิดชอบการควบคุมหรือ ตรวจสอบ	- กำหนดกลยุทธ์ ออกแบบ ระบบ และงานซ่อมบำรุง - แปลเอกสาร - ดูแลลูกค้า - ทักษะการฟัง - พูด - ทักษะการอ่าน - เขียน - ทักษะการแปล
14	งานไอที	- ประสานงาน - ดูแลลูกค้า	- ออกแบบระบบ - ทักษะการฟัง - พูด

ลำดับ	สายงาน	ขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบ	ทักษะภาษาจีน
15	งานธนาคาร - การเงิน	- จัดเตรียมเอกสาร - ประสานงาน	- ทักษะการฟัง - พูด - ทักษะการอ่าน - เขียน

หมายเหตุ ดอกจัน (*) หมายถึง ทักษะภาษาจีนที่มีความสำคัญเป็นพิเศษในสายงานนั้น ๆ

จากตารางข้างต้นทำให้ทราบว่าหลาย ๆ อาชีพมีขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมือนกัน เช่น การประสานงาน (คิดเป็นร้อยละ 62.81) การจัดเตรียมเอกสาร (คิดเป็นร้อยละ 41.62) และการแปลเอกสาร (คิดเป็นร้อยละ 24.47) ซึ่งหากมองภาพรวมแล้วทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนและแปลภาษาจีนนั้นมีความจำเป็นต่อทุกอาชีพ หรืออาจจะมองเป็นกิจกรรมขั้นพื้นฐานที่แต่ละสายงานจะต้องเจอ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่องคุณสมบัติพื้นฐาน และลักษณะความต้องการของอาชีพที่มีการใช้ภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. คุณสมบัติพื้นฐานของบุคลากรทางด้านภาษาจีนประกอบด้วย ความสามารถทางภาษาจีน ผู้วิจัยพบว่าตลาดแรงงานไทยส่วนมากต้องการบุคลากรที่มีผลสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 5 (คิดเป็นร้อยละ 56.06) และระดับ 4 (คิดเป็นร้อยละ 33.33) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ Kaewbut (2021) ที่ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่ภาคใต้เห็นว่า บัณฑิตควรมีระดับความรู้ภาษาจีนระดับกลางถึงระดับสูง ดังนั้นปัจจุบันการผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมทางด้านทักษะภาษาจีนในระดับ 5 (HSK ระดับ 5) เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ทักษะภาษาจีนทางการสื่อสารเป็นทักษะที่มีความต้องการมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 22.56) ทักษะพื้นฐานที่ทุกสายงานต้องมี คือทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และความรู้ความสามารถทางการแปล แต่ความเข้มข้นนั้นก็แตกต่างกันออกไปในแต่ละอาชีพ ดังเช่น Jirapas (2000) กล่าวว่า หน่วยงานธุรกิจส่วนใหญ่ต้องการให้บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนมีทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง และทักษะการเขียน โดยบางตำแหน่งงานอาจไม่ให้ความสำคัญกับทักษะการเขียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่าทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพในยุคศตวรรษที่ 21

2. ลักษณะความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนในตลาดแรงงานไทย สามารถจำแนกเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรมดังตารางที่ 2 จากการศึกษาการประกาศรับสมัครงานของ 8 กลุ่มอุตสาหกรรม พบว่ากลุ่มบริการ (คิดเป็นร้อยละ 36.61) และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (คิดเป็นร้อยละ 24.86) เป็นกลุ่มธุรกิจที่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนมากที่สุด ซึ่งมีทิศทางใกล้เคียงกับผลวิจัยของ Jirapas (2000) กล่าวว่า ธุรกิจอุตสาหกรรมในขณะนั้นมีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนมากที่สุด รองลงมาคือธุรกิจการโรงแรม นอกจากนี้ ผลของผู้วิจัยยังสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลสำรวจของ Thai Commercial Bank (2020) ที่กล่าวถึงสัดส่วนการลงทุนของนักธุรกิจจีนในไทยหลังวิกฤติโควิด - 19 โดยกลุ่มธุรกิจบริการ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมมีสัดส่วนการลงทุนมีแนวโน้มสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มธุรกิจอื่น ซึ่งลักษณะการใช้ภาษาจีน เนื้อหาของงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้จะเป็นตัวตัดสินสถานการณ์เป้าหมายที่บัณฑิตจะต้องเจอ เช่น กลุ่มบริการ ครอบคลุมการบริการจำหน่ายสินค้า การให้บริการทางการแพทย์หรือศัลยกรรมความงาม การผลิตและจัดจำหน่ายสื่อ ที่ปรึกษาทางธุรกิจ การท่องเที่ยวและการโรงแรม กิจการสถานที่เพื่อการขนส่ง การขนส่ง เป็นต้น สินค้าอุตสาหกรรม ครอบคลุมผู้ผลิต ผู้ประกอบ ผู้จัดจำหน่ายยานยนต์ ชิ้นส่วน เครื่องจักรหรืออะไหล่ กระดาษ พลาสติก สารเคมี เป็นต้น (The Stock Exchange of Thailand, 2020)

จากผลการศึกษาการประกาศรับสมัครงานในครั้งนี้นำให้พบว่า 3 ประเภทงานที่มีความต้องการสูงสุด คือ งานล่ามแปล งานธุรการ-ประสานงาน และงานขาย สำหรับอาชีพล่ามหรือนักแปลยังคงมีความต้องการสูงตลอดมา โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Poonlarp (2016) ที่พบว่าในปี 2558 ผู้ประกอบการต้องการล่ามภาษาจีนมากที่สุดเป็นอันดับสอง เมื่อเปรียบเทียบกับล่ามภาษาอื่น ๆ โดยสายงานล่ามและการแปล จะได้รับมอบหมายงานแปลเอกสารเป็นหลัก นอกจากนี้ยังจะต้องมีการเตรียมเอกสาร ดังนั้นทักษะที่อาชีพนี้ใช้เป็นหลักคือทักษะการอ่านและการเขียนภาษาจีน เนื่องจากการรับข้อมูลภาษาจีนอาจจะต้องอาศัยทักษะการอ่าน และการถ่ายทอดตัวบทการแปลออกมาในรูปแบบของการเขียน นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า ล่ามอาจจะมีหน้าที่ดูแลลูกค้า หรือแนะนำสินค้าและรับผิดชอบการจัดซื้อจัดขาย เนื่องด้วยอุตสาหกรรมที่มีความหลากหลาย อาจทำให้บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนพบกับบริบทการแปลที่แตกต่างกัน เช่น การขนส่งระหว่างประเทศ การจัดซื้อสินค้า อุตสาหกรรมการผลิต ที่อาจจะประกอบด้วยเอกสารแนะนำสินค้า รายการสินค้า ใบเสนอราคา ใบแจ้งยอดการชำระค่าขนส่ง คู่มือการใช้บริการการขนส่งระหว่างประเทศ การแปลเอกสารเช่าหรือขายอสังหาริมทรัพย์ ให้แก่นักลงทุนชาวจีน เป็นต้น

สำหรับสายงานธุรการ-ประสานงาน มีหน้าที่หลักคือการจัดเตรียมเอกสาร ซึ่งตัวเอกสารที่ต้องจัดต้องเตรียมก็ต้องอาศัยทักษะการอ่าน และความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อจำแนกเอกสารเหล่านี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง นอกจากนี้ยังพบว่าในสายงานนี้ต้องแปลเอกสารควบคู่ด้วย จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่านและความรู้ความสามารถทางการแปลในสายงานนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนี้บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนอาจต้องเจอกับบริบทที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการประสานงาน เช่น ดูแลและพบปะลูกค้า รับผิดชอบการจัดซื้อหรือขายสินค้า และงานอื่น ๆ

สำหรับสายงานการขาย พนักงานที่ทำสายงานนี้จะต้องรับผิดชอบการจัดกิจกรรมการซื้อและการขายสินค้า ซึ่งกระบวนการซื้อหรือขายนี้ใช้ทักษะภาษาจีนหลายด้าน ๆ หากเป็นสินค้าทั่วไปที่มูลค่าไม่สูงนัก เช่น พนักงานขายในร้านปลอดภาษี ก็จะมีการเน้นทักษะการสื่อสาร การฟังการพูดภาษาจีน หากเป็นพนักงานที่มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการขายหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์ พนักงานนอกจากจะต้องมีทักษะการสื่อสารแล้ว ยังต้องมีทักษะการอ่านเขียนหากกิจกรรมการซื้อขายนั้นต้องมีการเซ็นสัญญาเช่า หรือซื้อขาย เป็นต้น

ทั้งนี้ Watthanabut (2021) กล่าวว่าในการทำงานร่วมกันของคนในสังคม จำเป็นต้องใช้ทักษะ Hard Skills และ Soft Skills กล่าวคือ บุคคลจำเป็นต้องมีทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความมุ่งหมายขององค์กร (Hard Skills) และมีทักษะทางด้านอารมณ์และการสังคมสังคมเป็นส่วนใหญ่ (Soft Skills) ดังเช่นงานวิจัย Poonlarp (2016) พบว่าอาชีพล่ามควรมีทักษะทางภาษา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานเป็นทีมที่ดี ดังนั้นผู้สมัครงานในทุกสายงานจำเป็นต้องมีความพร้อมทั้ง 2 ทักษะ เพราะไม่ว่าจะอาชีพใดต่างก็มีหน้าที่ประสานงาน สื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลของผู้วิจัย การประสานงานถือว่าเป็นกิจกรรมสำคัญในสถานการณ์การทำงาน

แนวโน้มความต้องการพนักงานที่มีความสามารถในด้านภาษาจีนยังขยายวงกว้างออกไปเรื่อย ๆ ไม่ได้จำกัดอยู่ที่อาชีพล่ามหรือนักแปลเพียงอย่างเดียว จะทำให้เห็นว่าการเรียนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก คุณสมบัติพื้นฐานและขอบเขตหน้าที่ของผู้สมัครงานในแต่ละสายงานต่างก็มีความเกี่ยวข้องกับสื่อเทคโนโลยี ดังนั้นนอกเหนือจากความเชี่ยวชาญทางภาษาและความรู้พื้นฐานเชิงธุรกิจ หลักสูตรและอาจารย์ผู้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนการสอน ต้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เช่นเดียวกัน อาจารย์จำเป็นต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษามีทักษะในการออกไปดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (Sankaburanurak, 2017) และเพื่อให้อาจารย์สามารถชี้แนะและส่งเสริมนักเรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาอาจารย์ในศตวรรษที่ 21 ทั้งในเชิงนโยบายของหน่วยงานและในเชิงการพัฒนาตนเองและปรับตัวอยู่เสมอจึงเป็นสิ่งจำเป็น (Reungrong et al., 2014) เพื่อที่จะออกแบบกิจกรรมที่สามารถให้ผู้เรียนเข้าถึงสภาพการทำงาน การประกอบอาชีพ และบริบทที่ผู้เรียนอาจจะต้องเจอในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อการนำผลวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัย พบข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ในการปรับปรุงหลักสูตรภาษาจีนเพื่อเน้นการสร้างบัณฑิตที่มีทักษะภาษาจีนเพื่อการประกอบอาชีพ ควรปรับปรุงรายวิชาบังคับ และวิชาเลือกที่มีความสอดคล้องกับตำแหน่งอาชีพ หรือสายงานที่มีความสำคัญมากขึ้น หากไม่สามารถเปิดเป็นรายวิชาใหม่เฉพาะทางได้ ก็อาจจะต้องปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับกลุ่มอุตสาหกรรม หรือตำแหน่งอาชีพที่มีความต้องการในปัจจุบัน รวมไปถึงขอบเขตหน้าที่การทำงานที่บัณฑิตมักต้องเจอในการทำงานจริง เช่น งานด้านการประสานงานในสถานการณ์ต่าง ๆ งานด้านการขายและการตลาด ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เป็นต้น

1.2 การกำหนดหัวข้อและเนื้อหาของรายวิชาที่ไม่สามารถเปิดเป็นรายวิชาเฉพาะ (เช่น วิชาล่าม วิชาภาษาจีนเพื่อ งานบริการ ภาษาจีนเพื่องานโรงแรม วิชาภาษาจีนเพื่อธุรกิจการค้าออนไลน์ และวิชาภาษาจีนเพื่องานท่องเที่ยว) สามารถเลือกเนื้อหาเอกสารที่มีความเกี่ยวข้องกับสายงานอาชีพบางอาชีพมาสอดแทรกได้ เช่น วิชาการแปลภาษาจีนธุรกิจ สามารถเลือกเอกสารในสายงานต่าง ๆ เช่น ใบเสนอราคา รายการสินค้า ประกาศต่าง ๆ ข้อมูลผลิตภัณฑ์สายงานผลิต ข้อมูลเกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ และเนื้อหาอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากการเรียนแบบเดิมที่แปลข่าว บทความทางธุรกิจหรือเศรษฐกิจเป็นหลัก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ควรเก็บข้อมูลเชิงลึกเพื่อวิเคราะห์หาเหตุการณ์ในการสื่อสาร (Communicative Event) และวัจน - วัจนกรรม หรือกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (Communicative Activity) เพื่อวิเคราะห์หาเนื้อหาเชิงลึกที่จะทำให้ทราบถึงลักษณะเด่นของ ภาษาในตำแหน่งอาชีพหรือสายงานนั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- Bloor, M. (1984). Course design: Identifying components of a language syllabus. A problem for designers of courses in ESP or communication studies. *Common ground- shared interests in ESP and communication studies*, 15-24.
- Chokdeemeeasuk, K. (2015). The preparation of Chinese language to be ready for ASEAN community. *HCU Journal of Health Science*, 19(37), 159. (In Thai)
- Dan Shengjiang. (2012). *ESP Teaching Research: Theory and Practice*. Zhejiang : Zhejiang University Press.
- Dudley-Evans, T., & St John, M. J. (1998). *Developments in ESP: A multi-disciplinary approach* (No. 428.007 D849). Cambridge : Cambridge University Press.
- Hutchinson, T., Waters, A., & Swan, M. (1987). *English for specific purposes*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Jirapas, C. (2000). *A study of needs for personnel with competency in Chinese language for business in Thailand*. Huachiew Chalermprakiet University. (In Thai)
- Jirapas, C. (2007). The potential of the Chinese language graduates and opinion on the development of the effective Chinese curriculum. *Liberal Arts Review*, 2(3), 39-49. (In Thai)
- Johns, A. (1991). *English for specific purposes: its history and contribution*. In Celce-Murcia, M. (Ed). *Teaching English as a second or foreign language* (pp.67-77). Boston, MA: Heinle & Heinle.

- Kaewbut, P. (2021). The Study of Chinese Curriculum Development in Accordance with the OBE Guidelines: A Case Study of Chinese for Business Communication Program, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus. *Journal of Liberal Arts Prince of Songkla University*, 13(1), 236-264. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-la/article/view/236087>. (In Thai)
- Poonlarp, T. (2016). Investigating the Needs for Interpreters in the Thai Labor Market through Online Job Advertisements. *Journal of Letters*, 45(2), 263-303. (In Thai)
- Reungrong, P., Jiravarapong, B., Manyum, W., Somyaron, W., Muendej, S., & Srisurat, C. (2014). Educational Technology Vs Thai Teachers in 21st Century. *Panyapiwat Journal*, 5, 195-207. (In Thai)
- Sankaburanurak, S. (2017). Multimedia and Technologies for Teaching Chinese Language in 21st Century. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(3), 1239-1256. (In Thai)
- Thai Commercial Bank. (2020). Focus on China's Investment in Thailand - Investment and Opportunities in Thailand after the Outbreak of Coronavirus Pneumonia Era. Retrieved from <https://www.scb.co.th/content/dam/scb/china/investment-knowledge/eyes-on-china-inflow-to-thailand-20202021/%E6%96%B0%E5%86%A0%E8%82%BA%E7%82%8E%E7%96%AB%E6%83%85%E5%90%8E%E6%97%B6%E4%BB%A3%E7%9A%84%E6%8A%95%E8%B5%84%E8%BF%9C%E8%A7%81%E5%92%8C%E6%9C%BA%E9%81%87.pdf?form=2> (In Chinese)
- The Stock Exchange of Thailand. (2020). *Classification of Industry Group and Sector*. Retrieved from https://www.set.or.th/en/regulations/simplified_regulations/industry_sector_p1.html
- Wasinanon, N. (2016). The Study of Thailand's Systematic Chinese Teaching Management if Higher Education. *Chinese Studies Journal*, 9(2), 263-287. (In Thai)
- Wattanabut, B. (2021). Factors Affecting that Impact on Soft Skills Development of Thai Youth in 21st Century. *The Journal of Research and Academics*, 4(1), 87-94. (In Thai)
- Weiser, S. (2020). *Applying for jobs online can take hours of candidates' time. Why do employers favour this kind of process and is there any way to make it less tedious?*. Retrieved from <https://www.bbc.com/worklife/article/20200715-the-reason-employers-love-online-job-portals>.